

چگونه نماز بخوانم؟

شرحی تصویری از کیفیت نماز، به همراه
نکته‌هایی در مورد این شعیرهٔ بزرگ

چگونه نماز بخوانم؟

شرحی تصویری از کیفیت نماز، به همراه
نکته‌هایی در مورد این شعیره بزرگ

مركز اوسول
OsoulCenter
www.osoulcenter.com

ح) جمعیه الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ۱۴۴۵ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مركز أصول

سلسلة يومي الأول في الإسلام (٢): كيف أصلي: شرح مصور لكيفية الصلاة مع وقفات مع هذه الشعيرة العظيمة باللغة الفارسية. / مركز اصول - ط ١. - الرياض ، ١٤٤٥ هـ

٤٨ ص ؛ ١٤.٨ x ٢١ سم

رقم الإيداع: ١٤٤٥/٢٤٨٦١

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤٣٨-٤٨-٠

- این محتوا توسط این مرکز آماده سازی و منتشر شده است.
- مرکز ما اجازه چاپ و نشر این محتوا را در صورت اشاره به منبع و عدم دخل و تصرف در متن، مجاز می داند.
- در صورت چاپ، اجرای معیارهای کیفیت مورد نظر مرکز اصول الزامی است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

الحمد لله رب العالمين، وصلى الله وسلم على نبينا محمد، وعلى آله وصحبه أجمعين، أما بعد.

اسلام دين احسان است؛ دینی که به ارتباط نیکو میان انسان و پروردگارش و انسان با مردم می‌پردازد.

یکی از بزرگ‌ترین راه‌های ارتباطی میان انسان و پروردگارش، نماز است؛ نماز عبادتی بزرگ است که در آن، مسلمان در برابر الله متعال می‌ایستد و او را به روشی عبادت می‌کند که وی را بدان امر کرده است؛ و او را با تعظیم و بزرگداشت یاد می‌کند و با محبت و بیم و امید می‌خواند.

نماز فضایل بزرگ و بسیاری دارد؛ دومین رکن اسلام است و برترین اعمال بعد از شهادتین؛ و از بزرگ‌ترین اسباب ورود به بهشت است.

الله متعال به وسیله نماز درجات و مراتب را افزایش می‌دهد و گناهان و بدی‌ها را محو می‌کند؛ و به سبب گام برداشتن جهت ادای آن در مسجد، نیکی می‌نویسد؛ تا جایی که هرگاه مسلمان برای نماز به سوی مسجد حرکت می‌کند، الله متعال منزل و مکان و ضیافت او در بهشت را برای وی آماده می‌کند.

فرشتگان بر نمازگزار درود می‌فرستند، مادامی که در محل نمازش باشد؛ و الله متعال گناهان بین یک نماز و نماز بعد از آن را می‌بخشد؛ نماز برای صاحبش نوری است هم در دنیا و هم در آخرت و فضایل زیادی نسبت به سایر عبادت‌ها دارد. و اینکه الله عزوجل خودش آن را به صورت مستقیم و نه از طریق جبرئیل علیه السلام بر پیامبرش صلی الله علیه وسلم فرض نموده، بهترین دلیل و گواه بر این مهم است.

چنانکه نماز در آسمان و در خلال سفر اسراء و معراج - و نه در زمین - فرض شده است.

الله متعال می‌فرماید: **أَوَّلُ مَا أَلْحَىٰ إِلَيْنَا مِنَ الْكِنْدِ وَاللَّحْمِ ۖ الصَّلَاةُ ۗ** **إِنَّ الصَّلَاةَ لَتَنْهَىٰ لِرَأْفِ الْخَشْوَةِ وَاللَّحْمِ ۗ وَتُذَكِّرُ اللَّهَ بِرَبِّهِ ۗ لَوْلَا اللَّهُ لَعَلِمَ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾** [العنكبوت: ٤٥] (ای پیامبر،) آنچه را از این کتاب بر تو وحی شده است تلاوت کن و نماز برپا دار. به راستی که نماز، انسان را از گناه و زشتکاری بازمی‌دارد؛ و البته یاد الله [از هر کاری] بالاتر است؛ و الله می‌داند که چه می‌کنید). [عنكبوت: ٤٥].

و از جابر رضی الله عنه روایت است که رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرمودند: «مَثَلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ كَمَثَلِ نَهْرٍ جَارٍ غَمَّرَ عَلَىٰ بَابِ أَحَدِكُمْ، يَغْتَسِلُ مِنْهُ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ»: «مثال نمازهای پنجگانه همچون رودی پر آب و جاری است که بر در خانه یکی از شما جریان دارد و او روزانه پنج بار خود را از آن می‌شوید». به روایت مسلم.

محتويات

شماره صفحه

موضوع

9	خشوع قلب و اعضا در نماز	1
13	نمازهای فرض	2
15	برخی از احکام نماز	3
17	چگونه نماز بخوانم؟	4
32	مبطلات نماز	5
33	مکروهات نماز	6
35	نماز بیمار	7
36	نماز مسافر	8
37	احکام مخصوص زنان در نماز	9
40	سوالات سنجشی	10

خشوع قلب و اعضا در نماز:

خشوع، روح نماز است؛ و با حضور قلب و نرمی و خضوع آن برای الله متعال و مشغول نبودن ذهن به چیزی جز نماز میسر می‌گردد؛ و آرامش و سکون اعضا و انجام ندادن کارهای بیهوده یا حرکت‌های اضافی که از نماز نیستند، از آن نشأت می‌گیرد.

کوتاهی در خشوع، از پاداش نماز می‌کاهد؛ و گاهی انسان را گنه‌کار می‌کند؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إِنَّ الْعَبْدَ لَيُصَلِّي الصَّلَاةَ؛ مَا يُكْتَبُ لَهُ مِنْهَا إِلَّا عَشْرُهَا، تَسَعُهَا، ثَمَنُهَا، سَبْعُهَا، سُدْسُهَا، خُمُسُهَا، رُبْعُهَا، ثَلَاثُهَا، نِصْفُهَا»؛ «بنده نماز می‌خواند و به سبب این نماز یک دهم، یک نهم، یک هشتم، یک هفتم، یک ششم، یک پنجم، یک چهارم، یک سوم و یک دوم اجر و ثواب برای او نوشته می‌شود». به روایت امام احمد.

مواردی که به رعایت خشوع کمک می‌کنند:

۱ دعا کردن به درگاه الله برای محقق شدن خشوع.

۲ تهی نمودن ذهن از مشغله‌ها، پیش از نماز.

۳ استفاده از خوشبویی و پوشیدن لباس‌هایی که شایسته نماز است.

۴ وضو گرفتن در خانه، اگر میسر باشد، و خوب و درست وضو گرفتن.

۵ دوری از بوی بد و برطرف کردن آن از لباس و دهان.

۶ در صورتی که غذا به هنگام نماز آماده باشد، ابتدا غذا بخوریم تا ذهن ما در حین ادای نماز متوجه غذا نباشد.

۷ هنگامی که نیاز فوری به قضای حاجت داریم، نماز نخوانیم؛ بلکه پیش از نماز، قضای حاجت کنیم تا خشوع و آرامش نماز را از دست ندهیم.

۸ با آرامش و وقار به مسجد برویم؛ و حتی اگر نماز آغاز شده بود، ندویم؛ چون عجله کردن خود سبب تشویش ذهنی می‌شود.

۹ خواندن اذکار مسنونه مانند دعای خروج از خانه، دعای رفتن به سوی مسجد و دعای وارد شدن به مسجد.

۱۰ خواندن دو رکعت نماز تحية المسجد به هنگام ورود به مسجد؛ و چون سنت راتبه خوانده شود، کفایت می‌کند.

۱۱ ذکر و یاد الله متعال در حین انتظار کشیدن برای اقامه نماز و سخن نگفتن با نمازگزاران در امور دنیوی.

نمازهای فرض:

الله متعال پنج نماز در شبانه‌روز را بر مسلمانان فرض نموده است؛ این نمازها در اوقات مشخصی ادا می‌شوند که شریعت تعیین کرده است؛ و به ترتیب عبارتند از: نماز صبح، نماز ظهر، نماز عصر، نماز مغرب و نماز عشاء؛ و هر یک از این نمازها تعداد رکعت‌های مشخصی دارند که فقط زمانی صحیح خواهند بود که این تعداد رکعات گزارده شوند. همچنین هر یک از آنها وقت مشخصی دارند که باید در همان وقت ادا شوند. و می‌توان وقت هر یک از آنها را از طریق یکی از علامت‌های وارد شده در احادیث نبوی شناخت؛ چنانکه می‌توان وقت هر یک را از طریق ساعت یا اذان مسلمانان برای هر یک مشخص نمود.

نماز عشاء

نماز عصر

نماز ظهر

نماز صبح

برخی از احکام نماز:

۱. مسلمان هر گناهی هم مرتکب شود، امکان ندارد نماز را ترک کند؛ چون هرکس نماز را به کلی ترک کند، از زمره مسلمانان نیست.

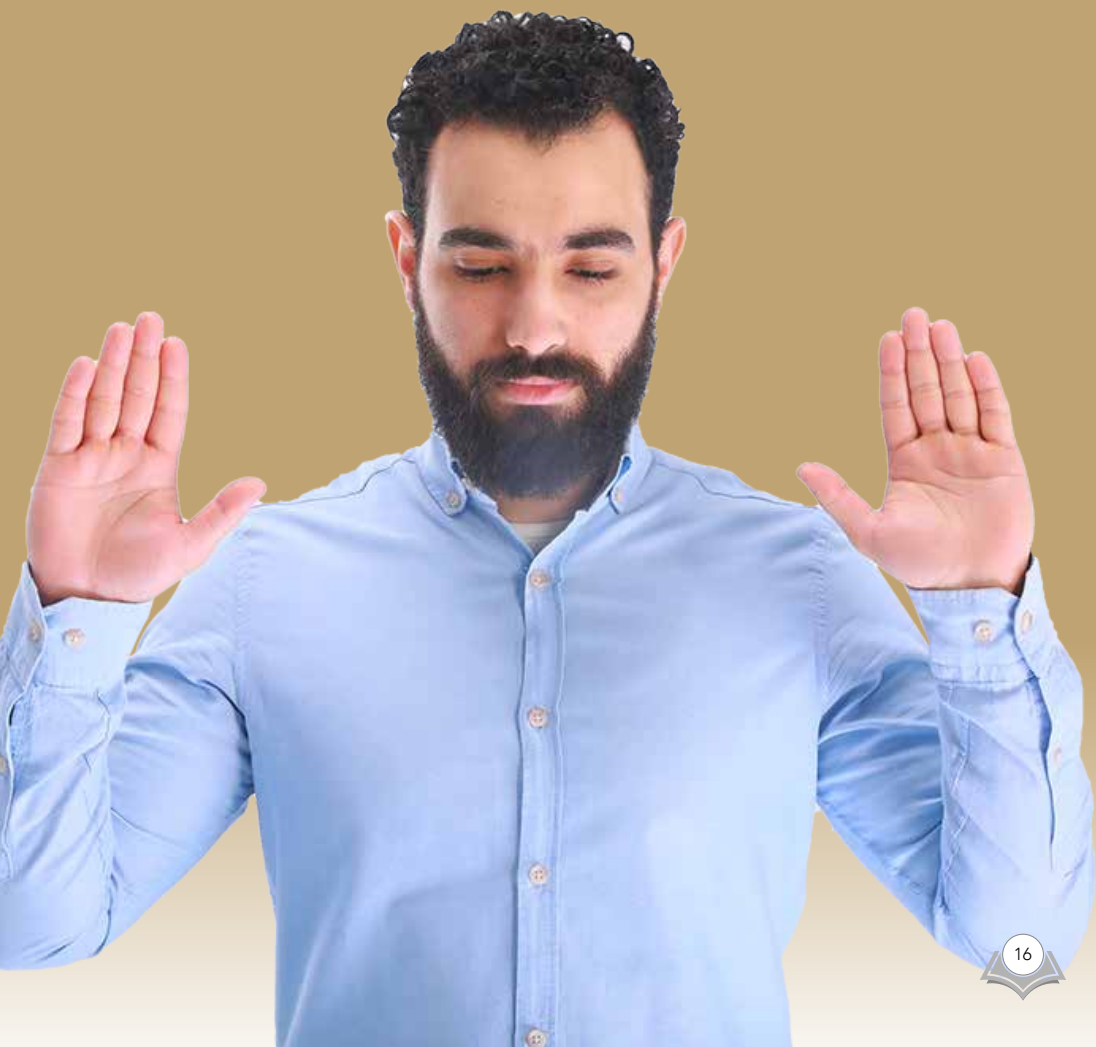
۲. اصل این است که مردان نماز را به جماعت در مسجد بخوانند؛ و نماز با جماعت اجر و پاداش بیشتری از نمازی دارد که به تنهایی خوانده می‌شود. و نماز خواندن در هر مکان پاکی درست است، مانند خانه‌ها و راه‌ها و بیابان‌ها.

۳. مسلمان باید عورتش را بپوشاند و با طهارت به نماز بایستد؛ و در صورتی که وضو را نیاموخته است، باید آن را فراگیرد.

۴. چه نمازگزار امام بود یا به تنهایی نماز می‌خواند، بهتر این است که در برابر خود ستره قرار دهد؛ و منظور از ستره مانعی است که آن را در برابر خود قرار می‌دهد تا کسانی که از جلوی او عبور می‌کنند، ذهن او را به خود مشغول نکنند.

نکته: طهارت شامل وضو و پاکیزگی بدن و محل نماز از نجاست می‌باشد.

نکته: صحت نماز شرطهایی دارد؛ از جمله: طهارت و نیت و رو به قبله کردن و وارد شدن وقت نماز و پوشیدن عورت.

چگونه نماز بخوانم؟

شرح عملیِ مصور از چگونگی نماز

چگونه نماز چهار رکعتی بخوانم؟

شرحی تصویری از کیفیت ادای نماز ظهر و عصر و عشاء

۱ **رو به قبله کردن:** قبله در جهت مکه است؛ و شرط نیست که دقیقا

و به طور کامل رو به خانه کعبه باشید؛ و همین اندازه که به طور کلی در جهت قبله قرار بگیرید، کفایت می‌کند؛ و این در صورتی است که نمازگزار در فاصله دوری از خانه کعبه باشد. اما برای کسی که خانه کعبه را مشاهده می‌کند، رو کردن به خود خانه کعبه واجب است.

۲ **نیت:** در دل استحضار نیت می‌کنیم - بدون اینکه

آن را تلفظ کنیم - یعنی در قلب خود نیت می‌کنیم نمازی را بخوانیم که وقتش فرارسیده است.

۳ **تکبیر احرام:**

أ **دستانمان را تا برابر شانه‌ها یا گوش‌ها بالا می‌بریم و کف دست‌هایمان را رو به قبله نموده و «الله اکبر» می‌گوییم؛ و باید «الله اکبر» را بر زبان بیاوریم.**

ب **بعد از تکبیر، سنت است که دست راست را بر دست چپ قرار دهیم و دو دست را بر سینه یا بالای ناف یا زیر ناف قرار دهیم؛ هریک که برای ما آسان‌تر است.**

با اسکن بارکد می‌تواند کلیپ آموزشی کامل روش نماز را مشاهده کنید

ت

به محل سجده نگاه می‌کنیم و چشم خود را به آسمان نمی‌دوزیم و به اطراف نگاه نمی‌کنیم.

۴

دعای استفتاح: یکی از دعاهای استفتاح را می‌خوانیم؛ از جمله: «اللَّهُمَّ بَاعِدْ

بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ»؛ «بارالها، بین من و گناهانم فاصله بینداز؛ همچون فاصله‌ای که میان مشرق و مغرب انداختی؛ بارالها، مرا از گناهانم چنان پاک بگردان که لباس سفید از چرک و پلیدی پاک می‌شود؛ بارالها، مرا از گناهانم با برف و آب و تگرگ بشوی».

۵

استعاذه: می‌گوییم: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»؛ «به الله پناه می‌برم از شیطان رانده شده».

۶

قرائت سوره فاتحه: سوره فاتحه را آیه به آیه، با خشوع و آرامش می‌خوانیم؛ این سوره شامل دعاهای عظیمی است؛ به همین دلیل بعد از آن «آمین» می‌گوییم؛ و آمین دعایی است به معنای «بارالها، اجابت کن»؛ و آیه‌ای از این سوره نیست.

۷ قرائت آنچه از قرآن میسر است: بعد از سوره فاتحه، یک سوره کامل یا بخشی از آن را می‌خوانیم.

۸ رکوع:

أ دست‌ان‌مان را تا برابر شانه‌ها یا گوش‌ها بالا می‌بریم و «الله اکبر» می‌گوییم و از قیام به رکوع می‌رویم.

ب دو کف دست را بر زانوها قرار داده و انگشتان‌مان را از هم باز می‌کنیم انگاز دو زانو را محکم گرفته‌ایم.

ت در رکوع با اطمینان و آرامش توقف می‌کنیم؛ پشت‌مان را راست و نه قوس‌دار نگه می‌داریم؛ و سر را با پشت در یک راستا قرار می‌دهیم؛ نه آن را بالاتر می‌گیریم و نه پایین‌تر.

ث دو دست را از پهلوها دور نگه می‌داریم؛ و به یک پهلو مایل نمی‌شویم.

ج سه بار می‌گوییم: «سبحان ربِّي العظيم». و این کمترین مقدار کمال است؛ و اگر بخواهیم می‌توانیم بیش از این تعداد بگوییم؛ و تنها یک تسبیح هم جایز است. و اذکار متعددی هستند که می‌توانیم در رکوع بگوییم.

برخاستن از رکوع: سرمان را از رکوع بالا آورده و دستانمان را تا برابر شانه‌ها یا گوش‌هایمان بلند می‌کنیم؛ نمازگزار چه به تنهایی نماز بخواند یا امام باشد، «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» می‌گوید.

پس از برخاستن از رکوع می‌توانیم دست‌ها را باز بگذاریم یا ببندیم.

اعتدال پس از رکوع: کاملا ایستاده و می‌گوییم: «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ»؛ و طولانی کردن قیام بعد از رکوع و اطمینان یافتن در آن سنت است.

أ درحالی که «الله اکبر» می‌گوییم، به سوی زمین خم می‌شویم.

ب دست‌ها را پیش از زانوها یا زانوها را پیش از دست‌ها بر زمین می‌گذاریم؛ هریک که میسر بود.

ت بر هفت عضو سجده می‌کنیم که عبارتند از:

■ و در هیچ‌یک کوتاهی نمی‌کنیم.

ث انگشتان دست‌ها را به هم چسبیده، در مسیر قبله قرار می‌دهیم؛ و دو کف دست را در راستای شانه‌ها یا گوش‌ها بر زمین قرار داده و ساعدهای دو دست را بالاتر از زمین قرار می‌دهیم (به زمین نمی‌چسبانیم).

ج دو ساعد را از پهلوها دور می‌کنیم، مادامی که در نماز جماعت نیستیم و بیم اذیت شدن اطرافیان ما وجود ندارد.

ح انگشتان پاها را رو به قبله می‌کنیم و دو پا را ایستاده قرار داده و میان دو ران فاصله انداخته و شکم را از آنها دور می‌کنیم.

خ سه بار «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى» می‌گوییم که کمترین مقدار کمال است و می‌توانیم بیش از این تعداد بگوییم؛ و گفتن یک تسبیح نیز کفایت می‌کند؛ و طبق اذکاری که در سجده وارد شده، به صورت متنوع اذکار مسنونه را می‌گوییم.

د برای کسب هر خیر و خوبی که در دنیا و آخرت دوست داریم، دعا می‌کنیم.

برخاستن از سجده: «الله اکبر» می‌گوییم و سر از سجده بلند می‌کنیم تا بین دو سجده بنشینیم.

نشستن بین دو سجده:

أ

پای چپ را فرش نموده و بر آن می‌نشینیم و آرام می‌گیریم و پای راست را ایستاده و انگشتانش را رو به قبله قرار می‌دهیم؛ یا هر دو پا را در حالت ایستاده قرار داده و بر پاشنه پاها می‌نشینیم.

ب

دو ساعد را باز نموده و دست راست را بر ران راست و دست چپ را بر ران چپ در نزدیکی زانو یا بر روی زانو قرار می‌دهیم.

ت

سپس می‌گوییم: «رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي» «پروردگارا مرا ببخش، پروردگارا مرا ببخش».

سجده: «الله اکبر» می‌گوییم و به سجده دوم می‌رویم که کیفیت و اذکار آن همچون سجده اول است.

۱۵ برخاستن از سجده: «الله اکبر» می‌گوییم و به سجده دوم می‌رویم که کیفیت و اذکار آن همچون سجده اول است.

۱۶ وارد رکعت دوم می‌شویم و این رکعت را هم مانند رکعت اول ادا می‌کنیم:

■ دست‌ها را بر سینه قرار می‌دهیم، سوره فاتحه را می‌خوانیم و یک سوره یا جزئی از یک سوره را به دنبال آن می‌خوانیم.

■ سپس تکبیر گفته و رکوع نموده و تسبیح می‌گوییم.

■ آنگاه از رکوع برخاسته و می‌ایستیم درحالی‌که می‌گوییم: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».

■ سپس کاملاً ایستاده و می‌گوییم: «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ».

■ آنگاه تکبیر گفته و به سجده می‌رویم و تسبیح می‌گوییم.

■ سپس تکبیر گفته و نشسته و دعای «رَبِّ اغْفِرْ لِي» را می‌خوانیم.

■ آنگاه تکبیر گفته و سجده می‌کنیم و تسبیح می‌گوییم.

أ «الله أكبر» می‌گوییم و از سجده برخاسته و همچون حالتی که بین دو سجده نشستیم، برای تشهد می‌نشینیم.

ب دست راست را بر ران راست قرار می‌دهیم و همه انگشتان دست راست را جمع نموده و مشت می‌کنیم جز سبابه؛ و با سبابه به سوی قبله اشاره می‌کنیم یا با انگشت ابهام و وسط حلقه می‌زنیم و با سبابه اشاره می‌کنیم؛ اما دست چپ را یا بر ران چپ می‌گذاریم یا با آن زانو را می‌گیریم.

ت در حین تشهد به سبابه نگاه می‌کنیم.

ث تشهد را می‌خوانیم که چنین است: «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»: «تحيات و درودها و پاکی‌ها برای الله است؛ سلام بر تو ای پیامبر و رحمت الله و برکات او بر تو باد؛ سلام بر ما و بر بندگان صالح الله؛ گواهی می‌دهم که معبود بر حقی جز الله نیست و گواهی می‌دهم که محمد بنده و فرستاده اوست».

برخاستن از تشهد: برای ادای رکعت سوم می‌ایستیم و دست‌هایمان را تا برابر شانه‌ها یا گوش‌ها بلند می‌کنیم و «الله أكبر» می‌گوییم؛ و رکعت سوم را هم مانند رکعت اول ادا می‌کنیم جز اینکه فقط سوره فاتحه را می‌خوانیم.

- سپس تکبیر گفته و رکوع نموده و تسبیح می‌گوییم.
- آنگاه از رکوع برخاسته و قیام نموده و می‌گوییم: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».
- سپس کاملاً ایستاده و می‌گوییم: «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْد».
- آنگاه تکبیر گفته و به سجده می‌رویم و تسبیح (سبحان ربی الاعلی) می‌گوییم.
- سپس تکبیر گفته و می‌نشینیم و دعای «رَبِّ اغْفِرْ لِي» را می‌خوانیم.
- آنگاه تکبیر گفته و سجده می‌کنیم و تسبیح می‌گوییم.

برخاستن از سجده: «الله أكبر» می‌گوییم و از سجده به حالت قیام منتقل می‌شویم؛ و رکعت چهارم را آغاز می‌کنیم؛ با همان روشی که رکعت دوم را ادا نمودیم؛ جز اینکه فقط سوره فاتحه را می‌خوانیم.

- سپس تکبیر گفته و رکوع نموده و تسبیح (سبحان ربی العظیم) می‌گوییم.
- آنگاه از رکوع برخاسته و قیام نموده و می‌گوییم: «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».
- سپس کاملاً ایستاده و می‌گوییم: «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْد».
- آنگاه تکبیر گفته و به سجده می‌رویم و تسبیح می‌گوییم.
- سپس تکبیر گفته و می‌نشینیم و دعای «رَبِّ اغْفِرْ لِي» را می‌خوانیم.
- آنگاه تکبیر گفته و سجده می‌کنیم و تسبیح می‌گوییم.

ا) سر از سجده برمی‌داریم، درحالی‌که «الله أكبر» می‌گوییم؛ و برای تشهد می‌نشینیم.

ب) در تشهد آخر به صورت تَوَرُّك می‌نشینیم؛ یعنی بر سرین چپ می‌نشینیم و پای راست را همچون نشستن در تشهد دوم، ایستاده قرار می‌دهیم؛ و پای چپ را از زیر پای راست خارج می‌کنیم.

ت) سپس تشهد «التحیات لله ..» را تا پایان می‌خوانیم و پس از آن درود ابراهیمی را می‌خوانیم: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ»: «بارالها، بر محمد و بر خاندان محمد درود بفرست؛ چنانکه بر ابراهیم و بر خاندان ابراهیم درود فرستادی؛ به‌راستی که تو ستوده و بزرگواری. بارالها، بر محمد و خاندان محمد برکت عنایت کن، چنانکه بر ابراهیم و خاندان ابراهیم برکت عنایت کردی؛ به‌راستی که تو ستوده و بزرگواری».

سپس سنت است که با دعاهای وارد شده و چنانکه میسر باشد، دعا کنیم؛ دعاهایی چون: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ»: «بارالها، به تو پناه می‌آورم از عذاب دوزخ و از عذاب قبر و از فتنه زندگی و مرگ و از شر فتنه مسیح دجال».

و در این هنگام برای خیر و خوبی که در دنیا و آخرت می‌خواهیم، دعا می‌کنیم.

۲۱ **تسلیم (سلام دادن):** می‌گوییم:
«السلامُ علیکم ورحمةُ الله»؛ و
هم‌زمان با چهره‌مان فقط به
سمت راست رو می‌کنیم؛ سپس
می‌گوییم: «السلامُ علیکم ورحمةُ
الله» و هم‌زمان با چهره‌مان به
سمت چپ رو می‌کنیم. و به
این ترتیب نمازمان را به پایان
می‌رسانیم.

۲۲ **سنت است که نمازگزار پس از**

سلام دادن، اندکی بنشیند و سه بار
به درگاه الله متعال طلب آمرزش
کند؛ سپس اذکاری را بخواند که از
رسول الله صلی الله علیه وسلم
وارد شده است.

چگونه نماز دو رکعتی و سه رکعتی بخوانم؟

أ وقتی نماز دو رکعتی باشد مانند نماز صبح، بعد از دو سجده رکعت دوم، برای تشهد می‌نشینیم؛ و می‌گوییم: «التحيات لله..» تا پایان؛ سپس درود ابراهیمی را می‌خوانیم و در نهایت سلام می‌دهیم.

ب و در صورتی که نماز سه رکعتی باشد مانند نماز مغرب، بعد از دو سجده رکعت سوم، برای تشهد می‌نشینیم و می‌گوییم: «التحيات لله..» تا پایان آن؛ سپس درود ابراهیمی را می‌خوانیم و در نهایت سلام می‌دهیم.

نکته‌ها:

۱ نشستن به حالت افتراش: [یعنی: قرار دادن پای راست به صورت عمودی و نشستن روی کف پای چپ و قرار دادن آن مانند فرش] نشستن به این حالت در تشهد نماز دو رکعتی می‌باشد؛ مانند نماز صبح و جمعه و عیدین؛ چنانکه در تشهد اول از نماز سه رکعتی و چهار رکعتی به این صورت می‌نشینیم؛ و همچنین نشستن در بین دو سجده به همین صورت است.

۲ نشستن به حالت تَوَرُّك: [یعنی قراردادن پای چپ زیر پای راست و نصب کردن پای راست و نشستن بر زمین] نشستن به حالت تَوَرُّك، در تشهد آخر از نماز سه رکعتی و چهار رکعتی می‌باشد.

۳ برای کسی که به سبب تنومندی یا درد پا یا علت دیگری قادر به نشستن به صورت افتراش یا تورک نیست، جایز است به هر روشی که می‌تواند، بنشیند.

مبطلات نماز:

- ۱- انجام ندادن شرطی از شروط نماز با وجود توان انجام آن.
- ۲- ترک عمدی رکنی از ارکان نماز.
- ۳- ترک عمدی واجبی از واجبات نماز.
- ۴- حرکت بسیار و سخن گفتن و راه رفتن غیر ضروری و عمدی.
- ۵- خندیدن و قهقهه کردن.
- ۶- خوردن و نوشیدن به صورت عمدی.

فراموشی و سهو در نماز، احکامی دارد که باید مسلمان آنها را فراگیرد.

مکروهات نماز:

اموری هستند که انجام آنها سبب باطل شدن نماز نمی‌شود، اما انجام آنها در نماز مکروه است؛ بنابراین شایسته است نمازگزار آنها را انجام ندهد؛ برخی از آنها از قرار زیر هستند:

- ۱- توجه کردن به اطراف با چهره.
- ۲- کار بیهوده کردن با بدن و صدا درآوردن با انگشتان.
- ۳- نماز خواندن به سمت چیزی که حواس نمازگزار را پرت می‌کند.
- ۴- نماز خواندن با وجود فشار ادرار یا مدفوع.
- ۵- اکتفا به خواندن سوره فاتحه در دو رکعت اول از نماز فرض.
- ۶- نماز خواندن با وجود حاضر بودن غذا.
- ۷- بالا زدن آستین در نماز. و ...

نماز بیمار:

نمازهای فرض به هیچ وجه از مسلمان عاقل بالغ ساقط نمی‌شود. فقط از زن مسلمانی ساقط می‌گردد که در حالت عادت ماهیانه (حیض) یا نفاس به سر می‌برد.

بنابراین مسلمان باید همیشه و مداوم نماز بخواند.

اما وقتی مسلمانی بیمار شد و ادای نماز بر او سخت و دشوار گردید، چه کند؟

الله متعال بنا بر رحمت خود، انسان را بیش از توان و قدرت او مکلف نمی‌کند؛ بنابراین چون مسلمانی بیمار شد و توان ایستادن در نماز را نداشت، وجوب قیام و ایستادن در نماز فرض، از او ساقط می‌شود؛ لذا نشسته نماز می‌خواند و باقی ارکان را که می‌تواند، انجام می‌دهد؛ و در صورتی که توان انجام رکوع و سجده را نداشته باشد، آنها را با اشاره انجام می‌دهد؛ چنانکه به قدر توان خم می‌شود و برای سجده بیش از رکوع خم می‌گردد. و اگر فقط توان انجام رکوع را داشته باشد و نتواند سجده کند یا بر عکس، کاری را که می‌تواند انجام دهد و دیگری را که توان انجامش را ندارد، با اشاره انجام دهد.

پس اگر نتوانست نشسته نماز بخواند، بر پهلو و رو به قبله در حد توان، نماز بخواند و رکوع و سجده را با اشاره انجام دهد.

و اگر توان نماز خواندن بر پهلو را نداشت، دراز کشیده نماز بخواند، درحالی که پاهایش رو به قبله هستند؛ و در صورت توان، سرش را بالا برده و در رکوع و سجده اشاره کند.

و اگر توان اشاره کردن هم نداشت، اشاره کردن از او ساقط می‌شود و در این حالت قلباً نیت رکوع و سجده می‌کند.

بنابراین قاعده در باب نماز بیمار از این قرار است که:

هر عمل واجبی را که می‌تواند انجام دهد، انجام دهد و عملی که توان انجامش را ندارد، از او ساقط می‌شود.

نماز مسافر:

یکی از نمونه‌های آسان‌گیری در اسلام، آسان‌گیری در مورد نماز مسافر است؛ چنانکه برای مسافر تشریح شده که نماز چهار رکعتی مانند نماز ظهر، عصر و عشاء را دو رکعت بخواند. به این ترتیب این سه نماز را فقط دو رکعت می‌خواند.

احکام مخصوص زنان در نماز:

زنان در باب نماز همچون مردان هستند مگر در احکام اندکی که مخصوص زنان است؛ از جمله:

- نماز در حالت حیض و نفاس، از زنان ساقط می‌شود؛ و بر زنان واجب نیست که بعد از دوره حیض و نفاس، قضای نمازهایی را به جای بیاورند که در این دوران از آنها ساقط شده است.
- بر زنان حضور یافتن در نماز جمعه واجب نیست.
- بر زنان ادای نمازهای فرض با جماعت، واجب نیست.
- بر زنان واجب است که همه بدن‌شان را در نماز بپوشانند، جز صورت و دو کف دست.

سخن پایانی:

از الله متعال می‌خواهیم که به ما و برادران و خواهران مسلمان ما توفیق اقامه این رکن بزرگ از ارکان دین را به همان صورتی عنایت کند که از ما راضی می‌شود؛ و او تعالی را با همان دعایی می‌خوانیم که ابراهیم خلیل علیه السلام خواند:

﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ﴾ [إبراهیم: ۴۰] «پروردگارا، مرا برپادارنده نماز قرار بده و از فرزندانم [نیز چنین کن]. پروردگارا، دعایم را بپذیر».

و الله داناتر است؛ وصلى الله وسلم وبارك على عبده ونبیّه محمد.

سوالات سنجشی

۱ علامت درست یا نادرست را در برابر جمله زیر قرار دهید:

نماز راه ارتباطی بنده با پروردگارش است که طی آن برای تعظیم و بزرگداشت در پیشگاه الله متعال می‌ایستد.

کوتاهی در خشوع، از اجر و ثواب نماز می‌کاهد.

نماز بر هر مسلمانی واجب است، هرچند نافرمان و گنه‌کار باشد.

منظور از قبله، جهت مکه است.

نماز مسلمان بدون نیت صحیح است.

خواندن سوره فاتحه رکن است؛ و بدون آن - برای کسی که قادر به خواندنش باشد - نمازش صحیح نیست.

نماز هرگز از مسلمان عاقل بالغ ساقط نمی‌شود؛ فقط از زنی ساقط می‌گردد که در حالت حیض و نفاس است.

برای مسافر مشروع شده که نماز چهار رکعتی را فقط دو رکعت بخواند.

نماز جمعه و جماعت بر زنان واجب نیست.

آیا نماز کسی که به علت ناتوانی از ایستادن، نشسته نماز می‌خواند، درست است؟

آیا درست است که در نماز، با چهره به اطراف خود توجه [نگاه] کنیم؟

آیا سخن گفتن یا خوردن در نماز جایز است؟

اگر کسی با اینکه توان شناخت قبله را دارد یا می‌تواند در مورد آن سوال کند، به جهتی جز قبله نماز بخواند، نمازش درست است؟

فردی سجده کرده و همه انگشتان دو پایش را بالاتر از زمین نگه داشته است، آیا سجده او درست است.

۲ در رکعت اول از نماز، یکی از دو سجده را فراموش می‌کند و در رکعت دوم آن را به یاد می‌آورد، آیا رکعت اولش با یک سجده، درست است؟ چون آن را فراموش کرده است.

بله خیر

۳ گزینه درست را انتخاب کنید:

۱. نمازهایی که بر مسلمانان در شبانه‌روز فرض شده‌اند

هفت ده پنج

۲. از شرط‌های صحت نماز

طهارت نیت رو به قبله کردن همه این موارد

۳. یکی از دعاهایی که خواندن آن در رکوع روایت شده است

سبحان ربی الاعلیٰ سبحان ربی العظیم الحمد لله رب العالمین

۴. پس از برخاستن از تشهد، چه کاری انجام می‌دهیم؟

تکبیر گفته و می‌ایستیم و سوره فاتحه را خوانده و آنگاه به رکوع می‌رویم.

تکبیر گفته و سجده می‌کنیم.

۵. با وجود نیاز به قضای حاجت نماز می‌خواند، حکم نمازش چیست؟

مکروه حرام جایز

سوالات سنجشی

۴ کامل کنید:

۱. برترین عبادت‌ها بعد از شهادتین است.
۲. نماز مغرب رکعت و نماز ظهر رکعت است.
۳. نماز را با تکبیر آغاز نموده و با به پایان می‌بریم.
۴. - بر زنان واجب است که همه بدن‌شان را در نماز بپوشانند، جز صورت و دو کف دست.

۵ سه مورد از فضایل نماز را ذکر کنید.

.....

.....

.....

۶ برای اهمیت برپا داشتن نماز، دلیلی را ذکر نمایید.

.....

.....

.....

۷ تشهد آخر را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۸ دعای روایت شده در بین دو سجده را بنویسید.

.....

۹ دعای روایت شده در سجده را ذکر کنید.

.....

۱۰ چهار مورد از مواردی را ذکر کنید که به رعایت خشوع در نماز کمک می‌کنند.

.....

.....

.....

۱۱ نمازهای فرض چهار رکعتی را نام ببرید.

.....

۱۲ مردی روی صندلی می‌نشیند، چون نمی‌تواند روی چیز دیگری بنشیند، آیا نماز او درست است؟

.....

۱۳ تشهد اول را که واجب است، عمدا ترک می‌کند، حکم نمازش چیست؟

.....

نماز، این شعیره گرامی

این نمازی که مسلمانان پنج بار در شبانه‌روز می‌خوانند، فرض است و مادامی که قدرت و توان ادا داشته باشند، آن را ترک نمی‌کنند؛ بلکه به خاطر آن خواب خوش و لذت‌بخش و مشغله‌های کاری را ترک می‌کنند؛ نماز همانند آغوش نرم و گرم مادر است که کودک به هنگام ترسیدن و به خود لرزیدن، به آن پناه می‌برد؛ و از مهمترین مواردی است که باید هر مسلمانی بعد از توحید و یگانگی پروردگارش، آن را بیاموزد و آموزش دهد؛ این کتابچه حاوی شرحی تفصیلی و آسان در باب چگونگی نماز خواندن از تکبیر تا سلام دادن است و به بیان برخی از احکام مربوط به آن پرداخته است.

همچنین می‌توانید با اسکن بارکد، کلیپ روش عملی نماز را مشاهده کنید.

وَلِكِ الْحَمْدُ
بِرَّاطِيًّا مُبَارَكًا فِيهِ

▶ ▶ 🔊 4:25 / 13:42

گفتگو دربارهٔ اسلام به
چند زبان

برای دانلود این کتاب و دیگر
کتاب‌ها به چند زبان

برای اطلاعات بیشتر
دربارهٔ اسلام

این نمازی که مسلمانان پنج بار در شبانه روز می خوانند، فرض است و مادامی که قدرت و توان ادا داشته باشند، آن را ترک نمی کنند؛ بلکه به خاطر آن خواب خوش و لذت بخش و مشغله های کاری را ترک می کنند؛ نماز همانند آغوش نرم و گرم مادر است که کودک به هنگام ترسیدن و به خود لرزیدن، به آن پناه می برد؛ و از مهمترین مواردی است که باید هر مسلمانی بعد از توحید و یگانگی پروردگارش، آن را بیاموزد و آموزش دهد؛ این کتابچه حاوی شرحی تفصیلی و آسان در باب چگونگی نماز خواندن از تکبیر تا سلام دادن است و به بیان برخی از احکام مربوط به آن پرداخته است.

همچنین می توانید با اسکن بارکد، کلیپ روش عملی نماز را مشاهده کنید.

osoulcenter

www.osoulcenter.com

برای دانلود این کتاب و دیگر کتاب ها از طریق
فروشگاه اصول:

osoulstore.com

